

Schriftelijke vragen aan het college (op basis van artikel 16 of artikel 55 Reglement van Orde)

Datum: 3 april 2025
Zaaknummer: 1241598
Steller van de vragen: Wilma de Moel
Politieke partij: Doe mee! Molenlanden
Onderwerp: Schriftelijke vragen risico van en voorbereiding op BMR besmetting
Portefeuillehouder: Harmen Akkerman
Behandelend ambtenaar: Anouk Groenen
Toelichting: Het aantal besmettingen bij jonge kinderen met mazelen stijgt explosief. Op dit moment zijn er in Nederland in 2025 158 besmettingen gemeld. Dit aantal ligt in het eerste kwartaal al bijna op het totale aantal van circa 200 in heel 2024. Mazelen is geen onschuldige kinderziekte. Kinderen, die besmet raken lopen een groter risico op andere infecties, zoals longontsteking en ernstige diarree. De besmetting vermindert namelijk hun afweersysteem én mazelen is daarnaast ook heel besmettelijk. De vaccinatiegraad voor BMR in Molenlanden ligt op 80,5%. Met een gemiddelde vaccinatiegraad in Nederland in 2024 van 88,3% is de vaccinatiebereidheid bij ouders in de gemeente laag. Doe mee! maakt zich zorgen en vraagt zich af of ouders en basisscholen in Molenlanden zijn voorbereid op de kans op besmetting van het mazelenvirus. We hebben daarom de volgende vragen aan het college:
Vraag 1: Zijn er op dit moment kinderen in Molenlanden besmet met het mazelenvirus?
Antwoord 1:

Op dit moment zijn er geen gevallen van mazelen bekend in de regio Zuid-Holland Zuid. Actuele cijfers over het aantal mazelengevallen per regio zijn te vinden op: <https://www.rivm.nl/mazelen/actueel>

Vraag 2: Zo ja, welke maatregelen hebt u genomen?

Antwoord 2:

Er zijn momenteel geen gevallen van mazelen in de regio Zuid-Holland Zuid. De GGD ZHZ (afdeling Infectieziektebestrijding) heeft voorbereidingen getroffen om snel en efficiënt bron- en contactonderzoek te kunnen uitvoeren als er wel gevallen van mazelen zijn in de regio.

Vraag 3: Zo nee, welke middelen zet u in om ouders, die niet willen vaccineren bewust te maken van de risico's?

Antwoord 3:

Jong JGZ bespreekt met alle ouders in de regio Zuid-Holland Zuid het Rijksvaccinatieprogramma. Hierbij wordt uitleg gegeven over het belang van vaccineren en de ziektes waar tegen gevaccineerd wordt. Het bespreken van het RVP gebeurt al in de zwangerschap, bij de kinkhoest vaccinatie en daarna bij het geboortehuisbezoek. Juist het bespreken in de zwangerschap heeft voordelen omdat (a.s.) ouders dan nog in alle rust hun keuze kunnen maken. We weten ook dat een bewuste keuze voor het RVP helpt in de latere opkomst. Veel ouders willen gelukkig deelnemen aan het programma. Sommige ouders staan hier echter huiverig tegenover. Jong JGZ laat de keuze bij ouders, omdat enige vorm van drang weerstand oproept. Er wordt altijd besproken dat er mogelijkheden zijn om later in te stappen of te starten met een deel van de vaccinaties. Ook worden ouders toegeleid naar de juiste informatiebronnen.

Ook wijzen we u graag op het recente gesprek dat heeft plaatsgevonden tijdens de beeldvormende avond op 21 januari 2025 over de vaccinatiegraad- en bereidheid.

Vraag 4: Zijn de argumenten van ouders, die niet willen vaccineren bekend? Zo ja, welke zijn dit en van hoeveel ouders is het argument bekend?

Antwoord 4:

De argumenten van ouders in Molenlanden die niet willen vaccineren zijn op het moment niet bekend. Wel heeft de GGD ZHZ een onderzoek gedaan naar vaccinatiebereidheid binnen de regio Zuid-Holland Zuid. De resultaten van dit onderzoek worden echter pas dit voorjaar verwacht. Dit betreft een onderzoek onder een inwonerspanel en geeft dus een beeld voor de regio, maar het betreft geen exacte aantallen.

Uit landelijke onderzoeken rondom vaccineren en vaccinatiebereidheid (Sociovax) zijn de volgende invloeden op een lage vaccinatiebereidheid bekend:

- zorgen maken over de veiligheid en de bijwerkingen van vaccins
- zorgen over schade door het vaccin groter is dan het risico van de ziekte
- natuurlijke immuniteit kiezen boven vaccinatie
- religieuze overtuigingen

- angst voor het zetten van de prik (bij hun kind)
- wantrouwen in gezondheidsprofessionals, experts en/of de gezondheidszorg
- culturele barrières, onvoldoende kennis, misinformatie
- het krijgen van informatie uit informelere bronnen

Vraag 5: Wat kunnen de basisscholen doen als er een besmetting bij één van de leerlingen bekend is?

Antwoord 5:

Als er een geval van mazelen is, doet de GGD (afdeling Infectieziektebestrijding) bron- en contactonderzoek om verdere verspreiding te voorkomen. De GGD adviseert over maatregelen, zoals eventueel vaccinatie voor mensen die risico hebben gelopen. Zodra er een geval van mazelen is op een basisschool zal de GGD dus in samenspraak met de school onderzoeken wat er nodig is om verspreiding van mazelen zoveel mogelijk te voorkomen. Basisscholen kunnen daarnaast altijd contact opnemen met de GGD als zij vragen hebben over infectieziekten, zoals mazelen.

Bijlagen:

1. Risico's mazelenbesmetting voor de kinderen en hun omgeving, Bron: AD Rivierenland vrijdag 27 maart 2025

MAZELLEN FEITEN EN FABELS OVER HET VIRUS, DAT NU MEER RONDGAAT DAN NORMAAL

'Momenteel is een relatief grote groep niet beschermd'

Het aantal besmettingen met mazelen neemt flink toe. De teller staat dit jaar op 158 gevallen en een basisschool in Rotterdam heeft zelfs de deuren gesloten. Hoe erg is het eigenlijk dat deze ziekte rondgaat?

Ellen van Gaalen
Rotterdam

1 158 nieuwe gevallen op een bevolking van bijna 18 miljoen mensen. Dat is toch niets?

Het aantal besmettingen is inderdaad laag, erkent viroloog Rik de Swart van het Erasmus MC. Maar wel hoger dan gebruikelijk. „Normaal zijn er rond de twintig gevallen per jaar, nu al meer dan honderd in drie maanden.“ Kortom, het mazelenvirus gaat rond, maar het is nog geen uitbraak. Het RIVM spreekt over enkele clusters op basisscholen en in gezinnen.

Vorig jaar gingen de mazelen ook meer rond dan normaal, maar doofde het virus vanzelf weer uit. Toch is het volgens epidemioloog Patricia Bruijning van UMC Utrecht wachten op zo'n grote uitbraak. „Omdat het al zo lang geleden is, is er nu een relatief grote groep mensen niet beschermd. Vroeg of laat krijgen zij allemaal een keer de mazelen.“ In 2013 was een laatste grote uitbraak in de Biblebelt. Naar schatting hebben toen zeker 30.000 mensen de ziekte gehad.

Daarbij speelt nu mee dat het virus in Marokko en Roemenië hard rondgaat en reizigers het daar dus kunnen oppikken.

2 Hoe erg is het eigenlijk om mazelen te krijgen?

„Het is zeker geen onschuldige kinderziekte, maar ik wil ook niet aan paniekzaaijerij doen“, stelt De Swart. Mazelen infecteren de witte bloedcellen van ons afweersysteem en raken vooral de zogenaamde geheugencellen: het deel van ons immuunsysteem dat eerdere infecties onthoudt en ons bij een nieuwe besmetting beter beschermt. „Daardoor is de afweer van kinderen die ziek zijn geweest, één tot anderhalf jaar minder goed. Ze lopen een groter risico op andere infecties, zoals een longontsteking, middenoorontsteking of ernstige diarree.“

„Eigenlijk kunnen deze kinderen opnieuw beginnen met het opbouwen van hun afweer. Zij zullen vaker ziek zijn“, vat Bruijning samen. In zeldzame gevallen kunnen kinderen een hersenziekte krijgen en daar zelfs aan overlijden. Die risico's zijn heel

klein, zegt De Swart. „Je hoeft ook niet extreem bezorgd te zijn als je kind mazelen krijgt.“

Vanwaar dan toch de ogenschijnlijke paniek? Dat heeft alles te maken met de macht van het getal. Hoe meer kinderen ziek worden, hoe meer risico op complicaties. „En je weet van tevoren niet hoe jouw kind op mazelen reageert“, aldus De Swart.

3 Op vijf basisscholen zijn clusters van mazelen. Een school in Rotterdam is zelfs dicht. Waarom wordt er zo hard ingegrepen?

Dat komt doordat de mazelen zo besmettelijk zijn. Een kind kan ongeveer twintig andere kinderen besmetten. Op een basisschool in Rotterdam liep het aantal gevallen snel op en staat de teller inmiddels op veertig. Veel leerlingen zijn niet gevaccineerd. Hoe minder kinderen een vaccinatie hebben gekregen, hoe meer kans het virus heeft om zich

te verspreiden. Een vaccinatie beschermt kinderen voor 95 procent, na een tweede loopt dat op tot 99 procent.

4 Ouders die hun kinderen niet laten vaccineren, spreken van bangmakerij en stellen dat er vroeger zelfs mazelenfeestjes waren (om kinderen bloot te stellen aan de infectie om hen immuun te maken). Hebben zij een punt?

Deels, zegt De Swart. Voordat er een vaccinatie was, kregen kinderen ook de mazelen en liep het aantal overlijdens al terug. Dat komt doordat de hygiëne in Nederland beter is geworden, kinderen goede voeding krijgen en hier minder ernstige ziektes rondgaan dan bijvoorbeeld in Afrika.

Maar dan komen we terug op de macht van het getal: hoe meer kinderen de mazelen krijgen, hoe meer er ernstige complicaties krijgen. Bovendien, zegt Bruijning, zijn die risico's aanzienlijk groter dan bij een gewone griep of verkoudheid. „Kinderen hebben meer kans op een longontsteking of om in het ziekenhuis te belanden.“

„Het is geen verkoudheidje“, benadrukt De Swart. „Je bent er een week goed ziek van.“ De viroloog stelt dat ouders zich vooral op goede informatie moeten baseren bij een keuze om te vaccineren. „Nu zie je dat de risico's op complicaties door vaccinaties sterk worden overdreven en de risico's van een infectie als verwaarloosbaar worden weergegeven. Dat klopt niet.“ Zo zijn in Texas onlangs twee kinderen overleden. „Dat accepteer je als samenleving als je stopt met vaccineren tegen mazelen. Terwijl dat dus niet nodig is.“

„Zie zo'n vaccinatie als een verzekering tegen ernstige complicaties“, zegt Bruijning. „De kans dat je huis afbrandt, is ook heel klein. Toch neemt iedereen een brandverzekering. Dit vaccin is heel veilig.“

▲ „Zie vaccinatie als een verzekering tegen ernstige complicaties.“ FOTO: ANP

Maar het is zeker geen onschuldige kinderziekte

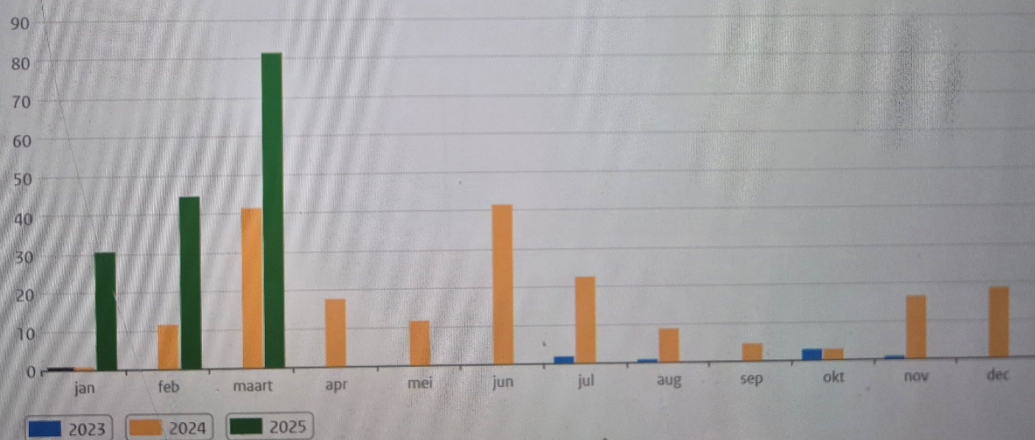
– Patricia Bruijning, epidemioloog

Meldingen van mazelen per maand

Onderstaande grafiek laat het aantal meldingen van mazelen per maand zien sinds januari 2023. De aantallen zijn de gegevens tot en met 26 maart 2025, voor zover nu bekend, en kunnen nog stijgen. Dit komt omdat sommige meldingen pas later bij het RIVM binnen komen.

Mazelenmeldingen per maand

 Toon tabel Download brongegevens